

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

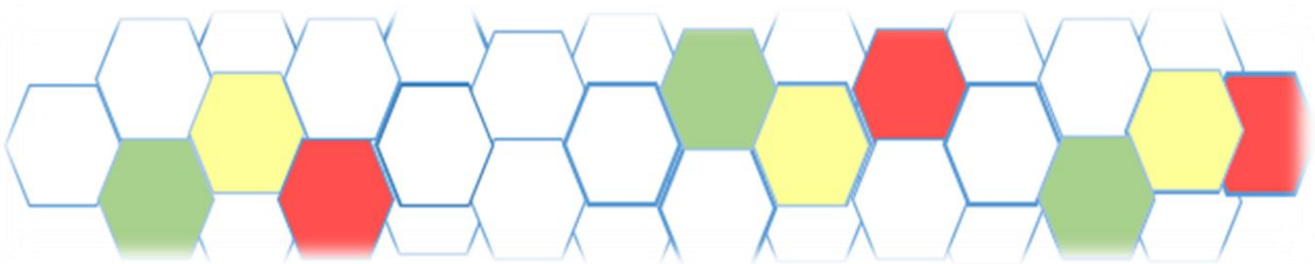
PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE NEUM ZA 2019. GODINU

Broj: 01-02-07-11-2-198-5/24

Sarajevo, septembar 2024. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	6
2.1	Realizovane preporuke.....	6
2.2	Djelimično realizovane preporuke.....	10
2.3	Nerealizovane preporuke.....	12
2.4	Preporuke po kojima nije izvršena ocjena postupanja.....	14
3.	POSTUPANJE OPĆINSKOG VIJEĆA	15
4.	DODATNE PREPORUKE	15
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	15
6.	PRILOG - UPITNIK O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	16

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu**, broj: 01-02-07-11-2-2100-6/19, u skladu s članom 13. Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji i INTOSAI-jevim Okvirom profesionalnih objava.

Vrhovne revizorske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to je li subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Načelnik Općine Neum odgovoran je za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo je li subjekt revizije i u kojoj mjeri preduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija¹ daje slobodu VRI² da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi VRI, vrhovne revizorske institucije trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo od Općine Neum u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

---

¹ INTOSAI-P 10

² VRI – vrhovne revizorske institucije

Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu** utvrđeno je da je, od ukupno 22 date preporuke:

- **13 realizovanih preporuka (59%);**
- **tri djelimično realizovane preporuke (13%);**
- **pet nerealizovanih preporuka (23%);**
- **jedna preporuka (5%) po kojoj nije izvršena ocjena postupanja, zbog donošenja novog akta kojim je regulisana dodjela javnih površina na privremeno korištenje.**

Općina Neum je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH, dostavila Odgovor o poduzetim radnjama i obavijestila Ured za reviziju institucija u FBiH o donošenju Plana aktivnosti otklanjanja nepravilnosti iz Izveštaja finansijske revizije za 2019. godinu. U Planu aktivnosti je navedeno da su za realizaciju jednog dijela preporuka započete aktivnosti, da je dio preporuka djelimično realizovan, za dio preporuka su utvrđeni rokovi za realizaciju, dok se realizaciji jednog dijela preporuka nije moglo pristupiti.

Provedenim praćenjem je utvrđeno da je od ukupno 22 date preporuke realizovano 13, tri su djelimično realizovane, a pet preporuka nije realizovano.

Shodno navedenom, zaključeno je da nisu u potpunosti poduzeti koraci na implementaciji svih datih preporuka, zbog čega je pet nerealizovanih i tri djelimično realizovane. Preporučujemo nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih djelimično realizovanih i nerealizovanih preporuka u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 26. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, s. r.

II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine Neum (u daljnjem tekstu: Općina) za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date 22 preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekata **od datuma Izvještaja finansijske revizije za 2019. godinu do 31. 12. 2023. godine**. Podaci i informacije o aktivnostima preduzetim s ciljem realizacije preporuka, prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Subjekti revizije su uz odgovore na Upitnik trebali dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuju odgovore. Ako ih nisu dostavili, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuka nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na osnovu provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- realizovana preporuka
- djelimično realizovana preporuka
- nerealizovana preporuka
- preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

U tabeli je pregled datih preporuka u Izvještaju o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Ubrzati i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	4.
3.	Podnijeti zahtjev za dodjeljivanje ID broja za Općinu, kao jedinstvenog organa uprave, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji Federacije BiH.	4.
4.	Donijeti plan aktivnosti borbe protiv korupcije i plan integriteta, osigurati uslove za njihovu implementaciju i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.	4.
5.	Poduzimati mjere uravnoteženja budžeta, u slučaju značajnog odstupanja iskazanih pozicija u odnosu na planirane, u skladu s članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH.	5.
6.	Sačinjavati godišnje i kvartalne operativne planove novčanih tokova po mjesecima, u skladu s članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH.	5.
7.	Dodjelu javnih površina na privremeno korištenje vršiti putem javnog nadmetanja u cilju veće transparentnosti.	6.1.1.1
8.	Odluku Općinskog vijeća o komunalnoj naknadi uskladiti s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.	6.1.1.1
9.	Preispitati dalji angažman društva „Bakus“ d.o.o. Neum po osnovu zaključenog Ugovora o koncesiji za korištenje javnih gradskih parkinga i poduzeti aktivnosti da se ovi poslovi prenesu u nadležnost Javnog preduzeća „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum, čiji je Općina osnivač.	6.1.1.1
10.	Donijeti Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim primanjima uposlenika u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.1
11.	Ocjenjivanje zaposlenih vršiti u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.	6.1.2.1
12.	Za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
13.	Obračun i uplatu poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Općine vršiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	6.1.2.2
14.	Poslovnikom o radu Općinskog vijeća definisati isplatu naknade vijećnicima samo u slučaju održavanja i prisustva sjednicama.	6.1.2.2
15.	Sačinjavati mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i putne naloge na propisanim obrascima, u cilju osiguranja kontrole u dijelu korištenja službenih vozila.	6.1.2.2
16.	Definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a tekući transfer za organizaciju Hrvatskog glazbenog	6.1.2.3

	festivala „Etnofest Neum 2019“ realizovati uz objavu javnog poziva, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.	
17.	Osigurati potpunu i pravovremenu naplatu prihoda od uređenja građevinskog zemljišta, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.	6.2.1
18.	Pratiti dospelost svakog potraživanja, a po isteku ugovorenog roka za naplatu izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	6.2.1
19.	Uspostaviti evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade i osigurati da se prihodi od komunalne naknade uplaćuju na depozitni račun Općine, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Hercegovačko-neretvanskog kantona i Zakonom o trezoru u FBiH.	6.2.1
20.	Preispitati osnovanost evidentiranja uslovnih potraživanja u vanbilansnoj evidenciji u pravnoj stvari OTP „Neumpromet“ d.o.o. Neum, „Pluto“ d.o.o. Neum i „ICOM NS“ d.o.o. Čapljina.	7.
21.	Osigurati efikasno korištenje budžetskih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.	8.
22.	Potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova iskazati na vanbilansnoj evidenciji, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	9.

---

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Postupanje po preporukama ocijenjeno je na osnovu provjere prezentovane dokumentacije i datih obrazloženja odgovornih lica, te je za svaku preporuku dat odgovarajući komentar revizora.

2.1 Realizovane preporuke

Općina je realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Podnijeti zahtjev za dodjeljivanje ID broja za Općinu, kao jedinstvenog organa uprave, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji Federacije BiH.	Prijava za registraciju pravnih lica za dodjeljivanje identifikacionog broja Općini, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji Federacije BiH, 9. 2. 2024. godine podnesena je Poreznoj upravi Federacije BiH. Do okončanja revizije praćenja postupanja po datim preporukama iz Izvještaja za 2019. godinu Porezna uprava nije izdala ID broj za Općinu kao jedinstveni organ uprave.
2.	Donijeti plan aktivnosti borbe protiv korupcije i plan integriteta, osigurati uslove za njihovu implementaciju i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.	Plan aktivnosti za borbu protiv korupcije Općine za period 2023.-2027. godine usvojen je Odlukom načelnika od 15. 12. 2023. godine. Odlukom je zadužena osoba za nadzor za provođenje Plana, posebno u dijelu koji se odnosi na mjere za poboljšanje integriteta i davanje prijedloga za unapređenje integriteta. Također, Odlukom je utvrđena i obaveza podnošenja izvještaja o provođenju Plana aktivnosti rukovodiocu institucije najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće.
3.	Sačinjavati godišnje i kvartalne operativne planove novčanih tokova po mjesecima, u skladu s članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH.	U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH Općina je sačinila godišnje i kvartalne operativne planove novčanih tokova za 2023. i 2024. godinu.
4.	Odluku Općinskog vijeća o komunalnoj naknadi uskladiti s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.	Odluka o komunalnoj naknadi koju je 27. 10. 2021. godine donijelo Općinsko vijeće Općine Neum (u daljnjem tekstu: Vijeće), kao i Odluka o izmjenama i dopunama Odluke od 24. 2. 2023. godine, usklađene su sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

5. Preispitati dalji angažman društva „Bakus“ d.o.o. Neum po osnovu zaključenog Ugovora o koncesiji za korištenje javnih gradskih parkinga i poduzeti aktivnosti da se ovi poslovi prenesu u nadležnost Javnog preduzeća „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum, čiji je Općina osnivač.

U Upitniku o postupanju po preporukama je navedeno da je Ugovor o koncesiji sa preduzećem „Bakus“ d.o.o. istekao, a preduzeće je prema Općini izmirilo sve obaveze. Također je navedeno da se preispituju mogućnosti da se predmetni poslovi prenesu na Javno preduzeće „Komunalno“ d.o.o. Neum, a ukoliko to ne bude moguće, postoji mogućnost da se pristupi donošenju Odluke o dodjeli koncesije za korištenje javnih gradskih parkinga.

S tim u vezi, prezentovan je Odgovor JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum od 11. 12. 2023. godine u kojem je navedeno da je organizovanje parking službe na području Općine za predstojeću turističku sezonu moguće samo ukoliko bi se osigurala finansijska pomoć od Općine za nabavku automata za naplatu parkinga i postavljanje video nadzora na mjestima koja nisu pokrivena postojećim kamerama. Također je navedeno da je djelatnost upravljanja javnim gradskim parkingom zahtjevan posao, te bi se morali uposliti novi radnici koji bi bili zaduženi za nadzor na parking površinama.

Osim toga, prezentovana je i Odluka o pristupanju dodjeli koncesija za korištenje javnog parkinga na području Općine koju je 13. 3. 2024. godine donijelo Vijeće. Proveden je javni poziv za dodjelu koncesije za korištenje javnog parkinga, nakon čega je Vijeće 15. 5. 2024. godine donijelo Odluku o dodjeli koncesije javnog parkinga na području Općine. Ugovor o dodjeli koncesije za korištenje javnog parkinga zaključen je 31. 5. 2024. godine sa „Bakus“ d.o.o. Neum na period od pet godina. Njime je definisano da je koncesionar obavezan plaćati godišnju naknadu za dodijeljeno zemljište u iznosu od 220.000 KM na godišnjem nivou, i to u četiri jednake rate od 55.000 KM. Obavljenom revizijom praćenja postupanja konstatovano je da Bakus d.o.o. Neum izmiruje koncesionu naknadu u skladu s Ugovorom zaključenim u maju 2024. godine.

Shodno tome, data preporuka ocijenjena je realizovanom.

6. Donijeti Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim primanjima uposlenika u skladu sa zakonskim propisima.

Načelnik Općine je 21. 2. 2022. godine donio Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom tijelu uprave Općine Neum, kao i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika od 6. 2. 2023. godine u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Statutom.

7. Ocjenjivanje zaposlenih vršiti u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.

Prema prezentovanim rješenjima o ocjeni rada zaposlenika konstatovano je da je ocjenjivanje zaposlenika za 2023. godinu izvršeno u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH (za period 2020-2022. godine nije vršeno ocjenjivanje zaposlenika).

8. Poslovníkom o radu Općinskog vijeća definisati isplatu naknade vijećnicima samo u slučaju održavanja i prisustva sjednicama.

Odlukom o izmjeni i dopuni Poslovníka o radu Općinskog vijeća (član 12. stav 2) donesenoj na sjednici 10. 11. 2023. godine, definisano je da vijećnik ima pravo na naknadu samo u slučaju održavanja i prisutnosti na sjednicama, kao i na naknadu troškova koji su nastali u vezi s radom u Općinskom vijeću. Prema prezentovanoj dokumentaciji konstatovano je da se isplata ovih naknada vrši u skladu sa navedenom Odlukom.

9. Sačinjavati mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i putne naloge na propisanim obrascima, u cilju osiguranja kontrole u dijelu korištenja službenih vozila.

Općina je u Upitniku sa presjekom stanja na 31. 12. 2023. godine preporuku ocijenila nerealizovanom. U obrazloženju je navedeno da Služba za privredu i finansije sačinjava mjesečnu kontrolu o potrošnji goriva nakon prijema fakture za nabavku goriva, kao i da se putni nalozi vode, ali nepotpuno i ne može se potvrditi da se to radi u svim službama Općine. Međutim, 9. 2. 2024. godine načelnik je donio Pravilnik o korištenju službenih vozila Općine kojim je, između ostalog, propisana obaveza popunjavanja putnih naloga (PN 4 obrazac) i sačinjavanja mjesečnih izvještaja o potrošnji goriva. Pregledom uzorkovanih obrazaca putnih naloga i mjesečnih izvještaja o potrošnji goriva konstatovano je da se sačinjavaju u skladu s Pravilnikom.

Shodno tome, konstatovano je da je preporuka realizovana.

- Definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a tekući transfer za organizaciju Hrvatskog glazbenog festivala „Etnofest Neum 2019“ realizovati uz objavu javnog poziva, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.
- 10.
- Odlukama o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava tekućih grantova nevladinim i neprofitnim organizacijama utvrđenih budžetom Općine za 2023. i za 2024. godinu definisani su kriteriji za raspodjelu sredstava neprofitnim organizacijama. Također, smatramo važnim istaknuti da je da je prezentovano da je dodjela sredstava po Odluci o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava tekućih grantova nevladinim i neprofitnim organizacijama utvrđenih budžetom Općine za 2024. godinu vršena nakon provedenog Javnog poziva za dodjelu sredstava organizacijama. Za dio preporuke koji se odnosi na objavu javnog poziva za realizaciju tekućeg transfera za organizaciju Hrvatskog glazbenog festivala „Etnofest“ Neum nije vršena ocjena postupanja, jer se festival nije održavao u periodu ocjene postupanja (2020 – 2024. godine), a samim tim nije bilo realizacije ovog transfera (niti je planiran u budžetu Općine za 2020, 2021, 2022, 2023. i 2024. godinu).
- U Izvještaju za 2019. godinu nalaz i preporuka najvećim dijelom odnosili su se na nenaplaćena potraživanja od društva „Jadranpromet“ d.o.o. (767.048 KM) i HZP „Sunčana obala“ d.o.o. (213.559 KM). Prema prezentovanoj dokumentaciji (analitičke kartice navedenih kupaca, obavijesti o dugovanjima, pozivi za uplatu zaostalog duga i zateznih kamata, pokrenutih ovršnih postupaka, potpisivanja ugovora o obročnom plaćanju, bankovni izvodi na kojima je vidljiva uplata potraživanja i druge vezane dokumentacije) Općina je u potpunosti naplatila potraživanja od navedenih društava zaključno sa 31. 12. 2021. godine.
- Osigurati potpunu i pravovremenu naplatu prihoda od uređenja građevinskog zemljišta, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
- 11.
- Prema prezentovanoj dokumentaciji uspostavljene su evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade (dostavljen pregled izdatih rješenja u 2022. i 2023. godini). Služba za stambeno komunalne poslove izgradnju i razvoj donosi rješenja o komunalnoj naknadi i vodi registar obveznika plaćanja komunalne naknade. Uvidom u rješenja i ispostavljene račune uzete u uzorak konstatovano je da je na njima navedeno da se plaćanje vrši na depozitni račun Općine. Također, konstatovano je da su izdati računi po osnovu donesenih rješenja za komunalnu naknadu knjigovodstveno evidentirani u Glavnu knjigu Općine.
- Uspostaviti evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade i osigurati da se prihodi od komunalne naknade uplaćuju na depozitni račun Općine, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Hercegovačko-neretvanskog kantona i Zakonom o trezoru u FBiH.
- 12.

13. Potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova iskazati na vanbilansnoj evidenciji, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Prema prezentovanim „analitičkim bilansima - vanbilansnim evidencijama“ za period 2020-2023., kao i Izvještaju o radu Gradskog javnog pravobraniteljstva Stolac za Općinu Neum za 2023. godinu, konstatovano je da su potencijalne obaveze i potraživanja iskazani u vanbilansnoj evidenciji u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor. Također, prezentovano je da je dio potraživanja na koje se odnosi preporuka data u Izvještaju finansijske revizije za 2019. godinu otpisan (prezentovane odluke o otpisu), dio je naplaćen, dok je preostali dio iskazan u vanbilansnoj evidenciji.

2.2 Djelimično realizovane preporuke

Općina je djelimično realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Obračun i uplatu poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Općine vršiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	Općina je u Upitniku preporuku ocijenila realizovanom. U obrazloženju je navedeno da je naknada za imenovane članove Komisije za javne nabavke sastavni dio plaće i na nju se plaćaju puni porezi i doprinosi. Prema prezentovanoj dokumentaciji u 2023. godini zaposlenicima Općine koji su imenovani u Komisiju za javne nabavke vršene su isplate naknada po osnovu Rješenja o imenovanju na koje su obračunati i isplaćeni porez i doprinosi u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Međutim, zaposlenicima Općine angažovanim u Komisiji za eksproprijaciju zemljišta i Komisiji za davanje mišljenja o postupku legalizacije zemljišta na koje se odnosio nalaz i preporuka iz Izvještaja finansijske revizije za 2019. godinu u revidiranom periodu (2020 - 2023. godine) obračun naknada nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak. S obzirom na navedeno preporuka je ocijenjena djelimično realizovanom.
2.	Pratiti dospelost svakog potraživanja, a po isteku ugovorenog roka za naplatu izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu sa	Prezentovano je da je Općina pratila dospelost potraživanja, te po isteku roka za naplatu najvećim dijelom izvršeno je preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja (po popisu za 2023. godinu izvršen je prenos potraživanja na sumnjiva i sporna

Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

potraživanja u iznosu od 293.992 KM). Međutim, nije prezentovano da je po isteku roka za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu po osnovu izdatih rješenja, odnosno faktura fizičkim licima, izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja, zbog čega preporuku ocjenjujemo kao djelimično realizovanu.

3. Preispitati osnovanost evidentiranja uslovnih potraživanja u vanbilansnoj evidenciji u pravnoj stvari OTP „Neumpromet“ d.o.o. Neum, „Pluto“ d.o.o. Neum i „ICOM NS“ d.o.o. Čapljina.

Općina je u Upitniku preporuku ocijenila kao realizovanu. U obrazloženju je navedeno da je izvršen otpis potraživanja iskazanih u vanbilansnoj evidenciji u pravnoj stvari OTP „Neumpromet“ d.o.o. Neum, „Pluto“ d.o.o. Neum i „ICOM NS“ d.o.o. Čapljina.

Napominjemo da ova potraživanja prethodno nisu bila knjigovodstveno evidentirana u bilansnoj evidenciji, a prema prezentovanoj dokumentaciji njihova naplata je postala nemoguća (preduzeća su likvidirana ili je proveden stečajni postupak). S obzirom na to, i na činjenicu da su ocijenjena kao nenaplativa, načelnik je donio odluke o njihovom otpisu i isknjižavanju iz vanbilansne evidencije.

Uvidom u prezentovane odluke konstatovano je da je na osnovu njih izvršen je otpis potraživanja od „Pluto“ d.o.o. (23.520 KM), OTP „Neumpromet“ d.o.o. (52.416 KM), „Media Res“ d.o.o. Mostar (20.000 KM) i HT d.d. Mostar- Pošta Neum (19.223 KM), odnosno isknjižavanje iz vanbilansne evidencije. Međutim, nije prezentovano da je vršeno preispitivanje uslovnih potraživanja u pravnoj stvari od „Icom NS“ d.o.o. Čapljina (55.328 KM), koje je i dalje iskazano u vanbilansnoj evidenciji (na 31. 12. 2023. godine, kao i na 30. 6. 2024. godine).

Shodno tome, preporuka je ocijenjena djelimično realizovanom.

2.3 Nerealizovane preporuke

Općina nije realizovala sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.	<p>Općina je u Upitniku preporuku ocijenila nerealizovanom. U obrazloženju je navedeno da su aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola prema COSO modelu u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH započete u 2024. godini, te se tokom godine planira zaključiti ugovor s preduzećem koje će pružiti savjetodavnu pomoć i olakšati uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Općini. Presentovan je Ugovor o nabavci usluga informatičke opreme i softvera za uvođenje finansijskog upravljanja i kontrole zaključen 16. 5. 2024. godine sa „ETA Consulting“ d.o.o. Banja Luka. Predmet ovog Ugovora je nabavka koja uključuje, između ostalog, pripremu plana uvođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, upoznavanje rukovodećeg organa naručioca sa dinamikom aktivnosti, pripremu popisa i knjigu poslovnih procesa, registar rizika i provođenje završne prezentacije sistema kroz PIFC aplikaciju. Općina nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.</p>
2.	Ubrzati i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	<p>Općina je u Upitniku preporuku ocijenila nerealizovanom. U obrazloženju su navedeni razlozi zašto aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja nisu završene. Presentovan je Ugovor o nabavci usluga ugradnje informatičke opreme i softvera za uvođenje sistema trezorskog poslovanja zaključen 29. 5. 2024. godine sa „S-Code“ Ploče. Predmet ovog Ugovora je nabavka koja uključuje izradu programa za upravljanje budžetom i njegovu integraciju u postojeći program finansijskog knjigovodstva. Nije prezentovana dokumentacija o realizaciji Ugovora, niti druga dokumentacija na osnovu koje bi se mogli uvjeriti da su poduzimane aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja. Shodno tome, preporuka je ocijenjena kao nerealizovana.</p>

3. Poduzimati mjere uravnoteženja budžeta, u slučaju značajnog odstupanja iskazanih pozicija u odnosu na planirane, u skladu s članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH.

U Upitniku Općine je navedeno da je preporuka provedena uz obrazloženje da je načelnik tokom 2023. godine predložio dvije izmjene i dopune budžeta, koje je usvojilo Općinsko vijeće.

Prezentovani su budžeti Općine za 2021, 2022, 2023. i 2024. godinu, preraspodjele, kao i izmjene i dopune budžeta. Također, prezentovani su godišnji izvještaji o izvršenju budžeta za 2021, 2022. i 2023. godinu. Budžetima i njihovim izmjenama i dopunama za navedene godine planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci, a ostvareno je značajno odstupanje iskazanih u odnosu na planirane pozicije (za 2022. i 2023. godinu iskazan je ukupan deficit od 2.063.904 KM i 857.048 KM).

Iako se iz prezentovane dokumentacije potvrđuje da su vršene izmjene i dopune budžeta, njima nije izvršeno uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, jer su u godišnjim izvještajima o izvršenju budžeta tih godina iskazana značajna prekoračenja izvršenih rashoda i izdataka u odnosu na planirane, kao i manji ostvareni prihodi i primici u odnosu na planirane budžetom.

Zbog navedenog, preporuka je ocjenjena kao nerealizovana.

4. Za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Općina je u Upitniku preporuku ocijenila kao nerealizovanu. Nije dostavljeno obrazloženje, kao ni dokumentacija koja dokazuje da je angažovanje izvršioaca za sistematizovana radna mjesta vršeno u skladu sa važećim zakonskim propisima.

5. Osigurati efikasno korištenje budžetskih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Općina je u Upitniku preporuku ocijenila nerealizovanom. Nije dostavljeno obrazloženje, kao ni dodatna dokumentaciju koja dokazuje da je osigurano efikasno korištenje budžetskih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s Zakonom o budžetima u FBiH.

2.4 Preporuke po kojima nije izvršena ocjena postupanja

Nije izvršena ocjena postupanja za sljedeću preporuku:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Dodjelu javnih površina na privremeno korištenje vršiti putem javnog nadmetanja u cilju veće transparentnosti.	<p>Za preporuku koja se odnosi na dodjelu javnih površina na privremeno korištenje putem javnog nadmetanja s ciljem veće transparentnosti, nije izvršena ocjena postupanja. Naime, 29. 12. 2021. godine Općinsko vijeće je donijelo Odluku o privremenom korištenju javnih površina na području Općine (Odluka o izmjenama i dopunama Odluke od 24. 2. 2023. godine), kojom je regulisan način dodijele javnih površina na privremeno korištenje. Odlukom je, za postavljanje montažnih objekata, ugostiteljske terase i šanka, iznajmljivanje pedalina, sandolina i skutera na moru, iznajmljivanje suncobrana i ležaljki na plaži i najam kućica, predviđeno da se dodjeljuju na osnovu provedenog javnog poziva ili neposrednom dodjelom na zahtjev, dok za najveći dio privremenih korištenja javnih površina nije predviđena mogućnost raspisivanja javnog poziva, nego se isključivo dodjeljuju na zahtjev stranke.</p> <p>Iako nije vršena ocjena ove preporuke jer je Vijeće donijelo novu Odluku kojom se uređuje dodjela javnih površina, prezentovano je da Vijeće usvaja Plan korištenja javnih površina, koji se objavljuje u Narodnom listu Općine i na njejoj web stranici putem kojih se zainteresovani korisnici mogu informisati o dodjeli javnih površina na privremeno korištenje, čime je osiguran određen nivo transparentnosti. Javni poziv za dodjelu javnih površina na privremeno korištenje za 2023. i 2024. godinu nije proveden, nego su odobrenja izdata na osnovu neposrednog zahtjeva stranaka u skladu s Odlukom.</p>

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da je, od ukupno 22 date preporuke:

- 13 realizovanih preporuka (59%);
- tri djelimično realizovane preporuke (13%);
- pet nerealizovanih preporuka (23%);
- jedna preporuka po kojoj nije izvršena ocjena postupanja (5%).

U Prilogu Izvještaja nalazi se Upitnik o postupanju po preporukama, u kojem je Općina dala ocjenu i komentar za svaku preporuku. Općina je ocijenila da je realizovala 15, djelimično realizovala jednu preporuku, pet preporuka nije realizovala, dok je jednu preporuku ocijenila neprovođivom.

Na osnovu provedenog praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da se ocjene revizora o postupanju po preporukama kod četiri preporuke razlikuju od ocjena Općine (tri preporuke Općina je

ocijenila realizovanim, a provedenom revizijom ocjene postupanja, utvrđeno je da su dvije djelimično realizovane, a jedna nerealizovana, dok je jednu preporuku Općina, u momentu popunjavanja Upitnika, ocijenila nerealizovanom, a ocjenom postupanja utvrdili smo da je ona realizovana u 2024. godini). Shodno tome, ocjene Općine jednim dijelom nismo mogli potvrditi zbog toga što nije dostavljena relevantna dokumentacija i nisu data adekvatna obrazloženja. Zaključci revizora zasnivaju se na dostavljenoj dokumentaciji i revizorskim dokazima. Za ocjenu postupanja po preporukama data su odgovarajuća obrazloženja.

3. POSTUPANJE OPĆINSKOG VIJEĆA

Nije prezentovano da je Općinsko vijeće na održanim sjednicama razmatralo Izvještaj o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu od njegovog objavljivanja.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da Vijeće nije razmatralo predmetni Izvještaj, na osnovu izvršenog praćenja postupanja po preporukama datim u Izvještaju o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu dajemo sljedeće preporuke:

- **Općinskom vijeću:**
  - *razmotriti Izvještaj o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu i poduzeti aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se osigurala implementacija datih preporuka.*
- **Općini Neum:**
  - *s ciljem poboljšanja sistema internih kontrola nastaviti aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja finansijske revizije o praćenju postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu, Općina je 25. 9. 2024. dostavila komentar u kojem je navela da je saglasna sa Nacrtom izvještaja.

Istaknuto je da je Općina usvojila Plan aktivnosti otklanjanja nepravilnosti iz Izvještaja finansijske revizije za 2019. godinu, te da se očekuje da će u skorije vrijeme sve date preporuke biti realizovane.

Praćenje postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Općine Neum za 2019. godinu obavio je revizorski tim u sastavu: Merima Čerkez – voditeljica tima, i Ante Čović – član tima.

Voditeljica tima

Merima Čerkez, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

6. PRILOG - UPITNIK O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

Upitnik o postupanju po preporukama

 Subjekt revizije:
 Revidirana godina:

 Općina Neum
 2019.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu

Red. br.	Preporuka data u Izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da“ i „djelimično“ potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne“ i „neprovođiva“ potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Neprovođiva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.			X		
2.	Ubrzati i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.			X		
3.	Podnijeti zahtjev za dodjeljivanje ID broja za Općinu, kao jedinstvenog organa uprave, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji Federacije BiH.	x				Kopija zahtjeva (obrazac POR-500)
4.	Donijeti plan aktivnosti borbe protiv korupcije i plan integriteta, osigurati uslove za njihovu implementaciju i poduzeti sve ostale potrebne mjere po pitanju prevencije korupcije.	x				Kopija plana aktivnosti i Odluke o usvajanju plana
5.	Poduzimati mjere uravnoteženja budžeta, u slučaju značajnog odstupanja iskazanih pozicija u odnosu na planirane, u skladu s članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH.	X				Kopija Odluke o usvajanju izmjena i dopuna Proračuna Općine Neum za 2023. (Rebalans I. i Rebalans II.)
6.	Sačinjavati godišnje i kvartalne operativne planove novčanih tokova po mjesecima, u skladu s članom 53. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH.	X				Kopije operativnih planova općinskih službi
7.	Dodjelu javnih površina na privremeno korištenje vršiti putem javnog nadmetanja u cilju veće transparentnosti.				X	Kopija Odluke o javnim površinama

Upitnik o postupanju po preporukama

8.	Odluku Općinskog vijeća o komunalnoj naknadi uskladiti s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.	X				Kopija Odluke o komunalnoj naknadi
9.	Preispitati dalji angažman društva „Bakus“ d.o.o. Neum po osnovu zaključenog Ugovora o koncesiji za korištenje javnih gradskih parkinga i poduzeti aktivnosti da se ovi poslovi prenesu u nadležnost Javnog preduzeća „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum, čiji je Općina osnivač.	X				Kopija dopisa JP "Komunalno Neum" d.o.o. Neum
10.	Donijeti Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim primanjima uposlenika u skladu sa zakonskim propisima.	X				Kopija Pravilnika o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika
11.	Ocjenjivanje zaposlenih vršiti u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.	X				Kopija Rješenja o ocjenjivanju državnog službenika
12.	Za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.			X		
13.	Obračun i uplatu poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Općine vršiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	X				Kopija obračuna Povjerenstva za JN iz kojeg je vidljivo da naknada za rad povjerenstva postaje sastavni dio plaće
14.	Poslovnikom o radu Općinskog vijeća definisati isplatu naknade vijećnicima samo u slučaju održavanja i prisustva sjednicama.	X				Kopija Poslovnika o radu OV
15.	Sačinjavati mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i putne naloge na propisanim obrascima, u cilju osiguranja kontrole u dijelu korištenja službenih vozila.			X		Kopija putnih naloga Službe za stambeno komunalne poslove izgradnju i razvoj
16.	Definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a tekući transfer za organizaciju Hrvatskog glazbenog festivala „Etnofest Neum 2019“ realizovati uz objavu javnog poziva, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti prilikom dodjele sredstava, u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.	X				Kopija Odluke o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava tekućih grantova nevladinim i neprofitnim organizacijama
17.	Osigurati potpunu i pravovremenu naplatu prihoda od uređenja građevinskog zemljišta, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.	X				Kopija rješenja o ovrsi i analitička kartica iz koje je vidljivo da su sva sporna potraživanja naplaćena
18.	Pratiti dospelost svakog potraživanja, a po isteku ugovorenog roka za naplatu izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.		X			Kopija temeljnice iz koje je vidljivo da je preknjižavanje izvršeno

Upitnik o postupanju po preporukama

19.	Uspostaviti evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade i osigurati da se prihodi od komunalne naknade uplaćuju na depozitni račun Općine, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Hercegovačko-neretvanskog kantona i Zakonom o trezoru u FBiH.	X				Kopija registra obveznika komunalne naknade i kopija jednog rješenja i fakture
20.	Preispitati osnovanost evidentiranja uslovnih potraživanja u vanbilansnoj evidenciji u pravnoj stvari OTP „Neumpromet“ d.o.o. Neum, „Pluto“ d.o.o. Neum i „ICOM NS“ d.o.o. Čapljina.	X				Kopija Odluka o otpisu potraživanja
21.	Osigurati efikasno korištenje budžetskih sredstava planiranih za javne nabavke, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.			X		
22.	Potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova iskazati na vanbilansnoj evidenciji, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	X				Kopija vanbilančne evidencije iz koje je vidljivo da su utužena potraživanja prebačena, a dio je naplaćen ili otpisan

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovodivo-ukoliko preporuku nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka/došlo je do promjene u regulativi).

Neum, 12.02.2024. godine

 Dragan Jurković, dipl.ing.
 Načelnik Općine Neum